

ZABEZPEČENIE KVALITY ŽIVOTA PRE VŠETKY GENERÁCIE V EURÓPE

Uznesenie konferencie Európskej únie seniorov (ESU) prijaté na zasadaní Výkonného výboru ESU v marci 2020 v Prahe

Preambula

Na prahu nového desaťročia 2020-2030 sa v tomto uznesení zdôrazňujú najrelevantnejšie koncepcie, programy, misie a posolstvá na európskej úrovni zamerané na pozitívny rozvoj našich spoločností s cieľom zabezpečiť kvalitu života všetkých generácií. Náš text je inšpirovaný Deklaráciou ESU zo Sandanski (2019), naliehavým uznesením prijatým na Kongrese Európskej ľudovej strany v Záhrebe (2019), oznámením Európskej komisie pre Konferenciu o budúcnosti Európy (2020) a nedávnymi vystúpeniami predsedníčky Európskej komisie von der Leyen v Bruseli a Berlíne (2019).

Kvalitu života určujeme primárnymi faktormi, ako sú zdravie, životné podmienky, produktívna činnosť, vzdelávanie, sociálne interakcie, bezpečnosť, základné práva a vyvážené životné prostredie.

Európa čelí pozoruhodnému počtu výziev, ktoré si vyžadujú, aby inštitúcie EÚ a všetky národné vlády vypracovali konzekventné politiky a predovšetkým vytvorili jednotu medzi všetkými európskymi národnými vládami, aby mohli robiť jasné rozhodnutia a prijímať potrebné opatrenia. Zároveň musia všetci činitelia s rozhodovacou právomocou v európskej politike preukázať svoju ochotu robiť kompromisy a urobiť všetko, čo je v ich silách, aby prekonalí súčasné rozdiely.

Budúcnosť nášho kontinentu si vyžaduje oveľa silnejšiu spoluprácu, aby sa zachovala globálna úloha Európy, pretože na celom svete bude iba 5% Európanov, a ani jeden členský štát nebude tvoriť viac ako 1% celkovej svetovej populácie. To znamená, že naša jediná šanca je čo najväčšia spolupráca.

Toto by malo byť mottom pre celú Európu od dnešného dňa: stojme spolu pri zvládaní budúcich výziev v prospech všetkých Európanov.

1) PODPORA OBČIANSKEJ SPOLOČNOSTI

Je najvyšší čas, aby sa politiky viac prispôbili potrebám občanov. Na dosiahnutie určitého stupňa ich zaangažovanosti je nevyhnutné ich počúvať. V súlade so zásadou subsidiarity by bolo potrebné sa zamerať na vytváranie viacčlenných partnerstiev a ich neinštitucionalizované spájanie s miestnymi aktérmi a jednotlivými občanmi. Občania v Európe bez histórie hnutia na najnižšej úrovni sa musia cítiť oslovení a podporovaní EÚ prostredníctvom konkrétnych a na mieru šitých akcií.

Pomôže to vytvoriť európsku identitu založenú na našich spoločných hodnotách a presvedčeníach v jasnom záväzku voči základným hodnotám Európy založeným na rešpektovaní ľudskej dôstojnosti, slobody, demokracie, rovnosti, zásad právneho štátu a dodržiavaní ľudských práv vrátane práv osôb patriacich k menšinám.

2) INFORMOVANIE EURÓPSKÝCH OBČANOV O EURÓPSKÝCH HODNOTÁCH

Rozšírený populizmus má svoj základ v dezinformáciách a jatrením konfliktu medzi bežným občanom a politickými predstaviteľmi. Je na EÚ a na všetkých ostatných rozhodovacích orgánoch, aby objasnili, ako zlepšujú život občanov v celej Európe na všetkých úrovniach.

Je však na európskych občanoch, aby začlenili európske hodnoty a zároveň sa aktívne informovali o nich a tiež o tom, čo im EÚ poskytuje v súčasnosti a pre budúce generácie.

3) KONAŤ AKO EURÓPSKY SUBJEKT

Výzvy v období po Brexite, obchodné konflikty medzi veľkými hráčmi, ako sú USA a Čína, globálne epidémie, ako je vírus Covid-19, možný pokles hospodárskeho rastu, nová nelegálna migrácia, konflikty v Európe ovplyvňujúce naše hranice a našu vonkajšiu bezpečnosť, neustále hrozby terorizmu, zvyšujúci sa populizmus sprevádzaný radikalizmom a antisemitizmom, to všetko určuje kvalitu života našich občanov a vyžaduje si čo najsilnejšiu spoluprácu všetkých európskych krajín, pretože väčšinu dnešných výziev nemôže zvládnuť samotný národ, ale iba ako Európa ako taká.. Zahŕňa to (požiadavku / žiadosť?), Aby Európska komisia a Európsky parlament konali rozhodne, s nepretržitým úsilím a iniciatívou.

Pokiaľ ide o súčasné migračné toky, Európa musí konať ako subjekt, aby si splnila všetky humanitárne záväzky vyplývajúce z Ženevského dohovoru o utečencoch, ale zároveň sa vyhla nelegálnej migrácii, pretože to neželateľným spôsobom ovplyvňuje európsku spoločnosť a demografiu.

ESU žiada, aby európski politici a inštitúcie konali dôrazne a jednotne.

4) SPOLOČNE CHRÁNIŤ PRÍRODU A ŽIVOTNÉ PROSTREDIE EURÓPY

Musí sa uskutočniť ekologický plán (Green Deal) EÚ vrátane zníženia emisií CO2 a vybudovania obehového hospodárstva. Podporujeme plán EÚ investovať v priebehu nasledujúcich 10 rokov 1 miliardu EUR na prekonanie problémov spojených so zmenou podnebia a na podporu všetkých odvetví hospodárstva, priemyslu a výskumu.

ESU akceptuje vzájomnú zodpovednosť mladších a starších občanov pri budovaní prosperujúceho a nedotknutého prostredia pre budúce generácie. Zodpovedné orgány v EÚ a v našich národných vláдах musia nájsť spravodlivé riešenia na integráciu tohto pozitívneho prístupu.

5) DIGITALIZÁCIA ÚSPECHOM PRE VŠETKÝCH

Úloha Európy bude v prvom rade závisieť od jej úspešnej konkurencieschopnosti v globálnej digitalizácii. Výsledkom bude rozhodnutie o budúcnosti vedúcej úlohy Európy vo svete a našej silnej pozícii vo vede a výskume, vrátane toho, či si Európa dokáže udržať hnaciu silu inovácie, aby podporila náš hospodársky rast a stabilizovala naše systémy sociálneho zabezpečenia. Okrem toho potrebujeme príslušné zručnosti a kvalifikáciu, aby všetci ľudia zvládli nové technológie. Celoživotné vzdelávanie je najúčinnjším nástrojom na premenu tejto výzvy na úspech. Odborné vzdelávanie by sa malo stať pravidlom vo všetkých členských štátoch, a to nielen pre mládež, ale aj pre starších pracovníkov - všetky vekové kategórie by mali mať k nemu plný prístup.

ESU požaduje od osôb s rozhodovacou právomocou regulovať spravodlivé podmienky pre všetky vekové kategórie počas ich životných cyklov, aby zvládli zmeny na trhu práce, ako aj v období odchodu do dôchodku. Dôchodcovia by sa mali stať dobre informovanými používateľmi digitálnych technológií v ich každodennom živote.

6) DEMOGRAFICKÁ ZMENA

Európa je vážne konfrontovaná s významnými demografickými zmenami spôsobenými poklesom pôrodnosti a zvyšujúcou sa dĺžkou života. Toto ovplyvňuje rôzne regióny v Európe odlišne. Niektoré riskujú, že sa stanú obeťami vyludňovania, poklesu investícií, zníženia hustoty dopravných spojení a zhoršovania vzdelávacích, sociálnych a kultúrnych služieb. Občania sa cítia zabudnutí, preto cítia nespokojnosť a sklamanie, a to samozrejme má vplyv na fungovanie našich demokracií.

S cieľom vyhnúť sa konfliktom medzi generáciami majú všetky európske štáty osobitnú zodpovednosť za posilnenie platformy medzigeneračného dialógu s cieľom zabezpečiť najlepšie možné modely spolupráce medzi mladšou a staršou populáciou, a rozvíjať maximum príležitostí pre celoživotné vzdelávanie a optimalizovať zručnosti pracovníkov všetkých vekových skupín. Inštitúcie EÚ a vlády členských štátov musia investovať do rýchlo rastúcej „striebornej ekonomiky“ v prospech všetkých generácií vytváraním hospodárskeho rastu, inovácií a nových pracovných miest.

ESU vyzýva všetky európske krajiny, aby uznali dôležitú prácu dobrovoľníkov. Ďalej je potrebné uznať, že zvyšujúca sa dĺžka života nie je len výzvou, ale ponúka aj veľké možnosti, napr. pre tých, ktorí chcú byť aktívni v spoločnosti ďalšie roky alebo ktorí chcú pracovať dlhšie, aby zvýšili svoje dôchodky.

7) ZAISTIŤ DOSTUPNOSŤ SOCIÁLNYCH SYSTÉMOV

Je zodpovednosťou národných vlád zabezpečiť kvalitu a cenovú dostupnosť svojich systémov sociálneho zabezpečenia na základe každoročných odporúčaní Komisie týkajúcich sa európskeho semestra.

Najnaliehavejšie problémy tu sú: dôchodkové systémy potrebujú predpisy na prispôbenie veku odchodu do dôchodku v súlade s rastúcou očakávanou dĺžkou života, zdravotné systémy musia urobiť z prevencie a celoživotného zdravého starnutia základ pre všetky opatrenia a práca odborníkov v systéme starostlivosti musí byť hodnotená oveľa vyššie, aby získal oveľa kvalifikovanejší personál na zvyšujúci sa dopyt.

Od zodpovedných európskych politikov sa dôrazne požaduje, aby uplatňovali už existujúci „európsky pilier sociálnych práv“, ktorý zahŕňa všetky hlavné oblasti činnosti zamerané na zabezpečenie a rozvoj budúcnosti našej „sociálnej Európy“, integráciu ambiciózneho sociálneho dialógu a aktívnu úlohu sociálnych partnerov.

8) UROBME „KONFERENCIU O BUDÚCNOSTI EURÓPY“ ÚSPEŠNOU

V najbližší Deň Európy, 9. mája 2020, sa začne „Konferencia o budúcnosti Európy“, ktorá bude trvať dva roky. Táto konferencia, ktorú ohlásila prezidentka Ursula von der Leyen vo svojich politických usmerneniach, dá Európanom väčšie slovo v tom, čo robí Európska únia a ako pre nich funguje. Konferencia bude vychádzať z minulých skúseností, napríklad z občianskych dialógov, a zároveň predstaví širokú škálu nových prvkov na zvýšenie dosahu a posilnenie spôsobov, ako môžu ľudia v budúcnosti formovať činnosť EÚ. Konferencia

umožní otevřenú, transparentnú a štruktúrovanú diskusiu s občanmi rôzneho pôvodu a zo všetkých oblastí života. Komisia je odhodlaná sledovať výsledok.

Európska únia seniorov bude nadšene sledovať celý proces tohto nového impulzu pre európsku demokraciu a poskytne užitočné vstupy v záujme všetkých generácií!

Odkazy na vyššie uvedené uznesenie sú k dispozícii na: www.esu-epp.eu

Praha 11.03.2020

(Neoficiálny preklad korigoval J. Dravecký)